

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรสร้างคามตามหลักภาษา

เรื่อง ประโยคสามัญในภาษาไทย

ครูผู้สอน ครูฟาริเดช เบญญากาจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรค์สร้างความรู้ตามหลักภาษา

ประโยชน์สามัญ ในภาษาไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เขียนอธิบายลักษณะ และส่วนประกอบของประโยคได้ถูกต้อง
๒. เขียนวิเคราะห์ส่วนประกอบประโยคสามัญได้ถูกต้อง
๓. แต่งประโยคสามัญได้ถูกต้อง
๔. เห็นประโยชน์ของการสื่อสารด้วยรูปแบบประโยคที่ถูกต้อง

คำถามชวนคิด

ในชีวิตประจำวัน
นักเรียนมีการสื่อสาร
รูปแบบใดบ้าง

คำถามชวนคิด

การสื่อสารมีประโยชน์
ต่อการดำรงชีวิต
อย่างไรบ้าง

กิจกรรม

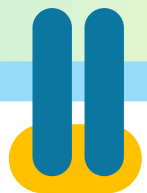
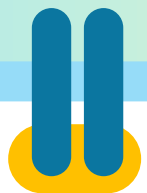
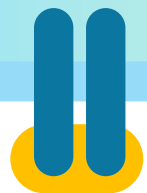

ข้อความนี้
สื่อสารได้ไหมนะ

กิจกรรม ข้อความนี้ สื่อสารได้ไหมนะ

พวกเรานักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล

กรุณาลุกขึ้น

กิจกรรม ข้อความนี้ สื่อสารได้ไหมนะ

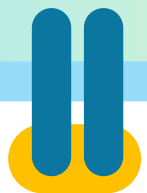
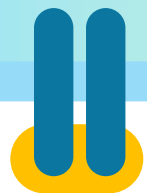

ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย

อย่ายอมน้ำได้ดขาด

กิจกรรม ข้อความนี้ สื่อสารได้ไหมนะ

ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายกรุณาลุกขึ้น

กิจกรรม ข้อความนี้ สื่อสารได้ไหมนะ

พวกเรานักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล
อวยายอมแพ้เด็ดขาด

ศึกษาเรียนรู้

ประโยชน์ในภาษาไทย

จุดเริ่มต้นของประโยค

พยางค์

คำ

วลี

ข้อความ

ประโยค

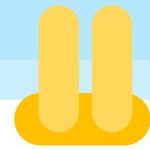
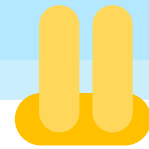
คำถามชวนคิด

ประโยชน์

หมายถึง

ประโยค

คือ การประกอบด้วยคำหรือคำหลายคำ
เรียงต่อกัน สามารถสื่อความได้ว่า เกิดอะไรขึ้น
หรือมีสภาพเป็นอย่างไร

โดยประกอบด้วยข้อความ ๒ ส่วน

ส่วนประกอบของประโยค

นามวลี

กริยาวลี

ส่วนประกอบของประโยค

นามวลี

ทำหน้าที่เป็น ภาคประธาน ของประโยค

ส่วนประกอบของประโยค

กริยาวลี

ทำหน้าที่เป็น ภาคแสดง ของประโยค

ส่วนประกอบของประโยค

นามวลี

ภาคประธาน

ประธาน

ขยายประธาน

กริยาวลี

ภาคแสดง

กริยา , ขยายกริยา

กรรม , ขยายกรรม

ส่วนเติมเต็ม

ตัวอย่าง

แม่ของฉันไปตลาดหน้าหมู่บ้าน

นามวลี

ภาคประธาน

แม่ของฉัน

กริยาวลี

ภาคแสดง

ไปตลาดหน้าหมู่บ้าน

พวกเรานักเรียนโรงเรียนบ้านไร่

นามวลี

ภาคประธาน

กริยาวลี

ภาคแสดง

พวกเรานักเรียนโรงเรียนบ้านไร่

-

รู้ลึกพะอืดพะอมมาตั้งแต่เช้าแล้ว

นามวลี

ภาคประธาน

-

กริยาวลี

ภาคแสดง

รู้ลึกพะอืดพะอมมาตั้งแต่เช้าแล้ว

ส่วนประกอบของประโยค

นามวลี

ภาคประธาน

ประธาน

ขยายประธาน

กริยาวลี

ภาคแสดง

กริยา , ขยายกริยา

กรรม , ขยายกรรม

ส่วนเติมเต็ม

กิจกรรม

จับประโยค

แยกส่วนประกอบ

กิจกรรม จับประโยค แยกส่วนประกอบ

นามวลี

กริยาวลี

น้องเล่นคอมพิวเตอร์อย่างสนุกสนาน

เพื่อนของฉันสวมเสื้อตัวใหญ่เป็นประจำ

กิจกรรม จับประโยค แยกส่วนประกอบ

นามวลี

กริยาวลี

มาลีเดินเล่นที่ชายหาดหัวหิน

คุณแม่ขับรถไปสวนชมพุ่มะเหมียว

กิจกรรม จับประโยค แยกส่วนประกอบ

นามวลี

กริยาวลี

หลวงตานั่งสวดมนต์อยู่ในโบสถ์

พวกแม่บ้านนั่งทอผ้ากันอย่างสบาย

ตรวจสอบความถูกต้อง

จับประโยค

แยกส่วนประกอบ

กิจกรรม จับประโยค แยกส่วนประกอบ

น้องเล่นคอมพิวเตอร์อย่างสนุกสนาน

นามวลี

ภาคประธาน

น้อง

กริยาวลี

ภาคแสดง

เล่นคอมพิวเตอร์อย่างสนุกสนาน

กิจกรรม จับประโยค แยกส่วนประกอบ

เพื่อนของฉันสวมเลื้อยตัวใหญ่เป็นประจำ

นามวลี

ภาคประธาน

เพื่อนของฉัน

กริยาวลี

ภาคแสดง

สวมเลื้อยตัวใหญ่เป็นประจำ

กิจกรรม จับประโยค แยกส่วนประกอบ

มาลีเดินเล่นที่ชายหาดหัวหิน

นามวลี

ภาคประธาน

มาลี

กริยาวลี

ภาคแสดง

เดินเล่นที่ชายหาดหัวหิน

กิจกรรม จับประโยค แยกส่วนประกอบ

คุณแม่ขับรถไปสวนชมพุ่มะเหมียว

นามวลี

ภาคประธาน

คุณแม่

กริยาวลี

ภาคแสดง

ขับรถไปสวนชมพุ่มะเหมียว

กิจกรรม จับประโยค แยกส่วนประกอบ

หลวงตานั่งสวดมนต์อยู่ในโบสถ์

นามวลี

ภาคประธาน

หลวงตา

กริยาวลี

ภาคแสดง

นั่งสวดมนต์อยู่ในโบสถ์

กิจกรรม จับประโยค แยกส่วนประกอบ

พวกแม่บ้านนั่งทอผ้ากันอย่างสบาย

นามวลี

ภาคประธาน

พวกแม่บ้าน

กริยาวลี

ภาคแสดง

นั่งทอผ้ากันอย่างสบาย

คำถามชวนคิด

ประโยคในภาษาไทย
มีกี่ชนิด อะไรบ้าง

ประโยคในภาษาไทย

ประโยคสามัญ

ประโยคซ้อน

ประโยครวม

ประโยชน์สามัญ

คือ ประโยชน์ที่มีใจความเดียว ที่ประกอบด้วย
นามวลีกับกริยาวลี ไม่มีคำเชื่อมกริยา หรือคำเชื่อม
ประโยค

ประโยคสามัญ

แบ่งได้เป็น ๒ ชนิด

- ประโยคสามัญที่มีกริยาวลีเดียว
- ประโยคสามัญที่มีกริยาวลีหลายวลีเรียงกัน

โดยไม่มีคำเชื่อมกริยาวลีเหล่านั้น

นักเรียนนั่งในโรงอาหาร

นามวลี

ภาคประธาน

กริยาวลี

ภาคแสดง

นักเรียน

นั่งในโรงอาหาร

นายเที่ยงเป็นครูใหญ่โรงเรียนประจำอำเภอ

นามวลี

ภาคประธาน

กริยาวลี

ภาคแสดง

นายเที่ยง

เป็นครูใหญ่โรงเรียนประจำอำเภอ

เก๋นอนร้องเพลงในห้องนั่งเล่น

นามวลี

ภาคประธาน

กริยาวลี

ภาคแสดง

เก๋⁺

นอนร้องเพลงในห้องนั่งเล่น

สมทরণพ้บเลื้อเก้บเข้าตู้

นามวลี

ภาคประธาน

กริยาวลี

ภาคแสดง

สมทরণ

พ้บเลื้อเก้บเข้าตู้

กิจกรรม

ประโยชน์ไหนใช้เลย

รูปแบบกิจกรรม

ให้นักเรียนแต่ละคนวิเคราะห์ประโยค

โดยทำ

ข้อความที่ใช้ประโยคสามัญ

ข้อความที่ไม่ใช่ประโยคสามัญ

ลงใบกิจกรรม เรื่อง ประโยคไหนใช่เลย

ใบกิจกรรม

เรื่อง ประโยคไหนใช่เลย

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง ประโยคไหนใช่เลย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคำสร้างความตามหลักภาษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประโยคสามัญในภาษาไทย
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ☒ หน้าข้อความที่เป็นประโยคสามัญ และเขียน
เครื่องหมาย ☐ หน้าข้อความที่ไม่เป็นประโยคสามัญ

- มาลีกำลังรดน้ำต้นไม้
- เขาหัวเราะเสียงดัง
- ชาตรีซักรถข้ามสะพาน
- เขาทำงานหนักจนล้มป่วย
- สุนัขอ่านหนังสือพิมพ์
- สมทรงดีใจที่สอบชิงทุนรัฐบาลได้
- วันนี้เขาคงจะมาที่บ้านฉัน
- วีรภาพอกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าเอง
- ตำรวจวิ่งไล่จับผู้ร้าย
- เกษตรกรแถวนี้นิยมทำนาและเลี้ยงปลา

กิจกรรม ประโยคไหนใช้เลย

ใช้ประโยคสามัญ

ไม่ใช่ประโยคสามัญ

..... มาตีกำลังรดน้ำต้นไม้

..... เขาหัวเราะเสียงดัง

กิจกรรม ประโยคไหนใช้เลย

ใช้ประโยคสามัญ

ไม่ใช่ประโยคสามัญ

..... ชาตรีขับรถข้ามสะพาน

..... เขาทำงานหนักจนล้มป่วย

กิจกรรม ประโยคไหนใช้เลย

ใช้ประโยคสามัญ

ไม่ใช่ประโยคสามัญ

..... สุเมธอ่านหนังสือพิมพ์

..... สมทรงดีใจที่สอบชิงทุนรัฐบาลได้

กิจกรรม ประโยคไหนใช้เลย

ใช้ประโยคสามัญ

ไม่ใช่ประโยคสามัญ

..... วันนี้เขาคงจะมาที่บ้านฉัน

..... วิวาห์ออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าเอง

กิจกรรม ประโยคไหนใช่เลย

ใช้ประโยคสามัญ

ไม่ใช่ประโยคสามัญ

..... ดำรงจวิ่งไล่จับผู้ร้าย

..... เกษตรกรแถวนี้นิยมทำนาและเลี้ยงปลา

ตรวจสอบความถูกต้อง

ประโยชน์ไหนใช้เลย

กิจกรรม ประโยคไหนใช้เลย

ใช้ประโยคสามัญ

ไม่ใช่ประโยคสามัญ

มาตีกำลังรดน้ำต้นไม้

เขาหัวเราะเสียงดัง

กิจกรรม ประโยคไหนใช้เลย

ใช้ประโยคสามัญ

ไม่ใช่ประโยคสามัญ

ชาตรีขับรถข้ามสะพาน

เขาทำงานหนักจนล้มป่วย

กิจกรรม ประโยคไหนใช้เลย

ใช้ประโยคสามัญ

ไม่ใช่ประโยคสามัญ

.....
สุเมธอ่านหนังสือพิมพ์

.....
สมทรงดีใจที่สอบชิงทุนรัฐบาลได้

กิจกรรม ประโยคไหนใช้เลย

ใช้ประโยคสามัญ

ไม่ใช่ประโยคสามัญ

.....

วันนี้เขาคงจะมาที่บ้านฉัน

.....

วีรภาพออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าเอง

กิจกรรม ประโยคไหนใช้เลย

ใช้ประโยคสามัญ

ไม่ใช่ประโยคสามัญ

ตำรวจวิ่งไล่จับผู้ร้าย

เกษตรกรแถวนี้นิยมทำนาและเลี้ยงปลา

กิจกรรม

รังสรรค์ประโยชน์สามัญ

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแต่งประโยคสามัญ คนละ ๓ ประโยค โดยแยกส่วนประกอบ นามวลี กริยาวลี ของประโยค ลงในใบกิจกรรม เรื่อง รังสรรค์ประโยคสามัญ (๑)
๒. นักเรียนตัวแทนนำเสนอการแต่งประโยคสามัญ

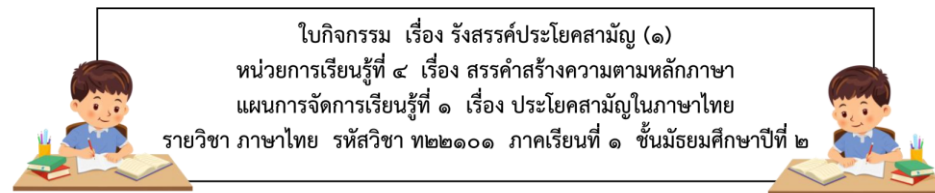

ใบกิจกรรม

เรื่อง รังสรรค์ประโยชน์ (๑)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

คำชี้แจง ครูให้นักเรียนแต่งประโยชน์ คนละ ๓ ประโยค

ประโยชน์

นามวลี

กริยาวลี

ประโยชน์

นามวลี

กริยาวลี

ประโยชน์

นามวลี

กริยาวลี

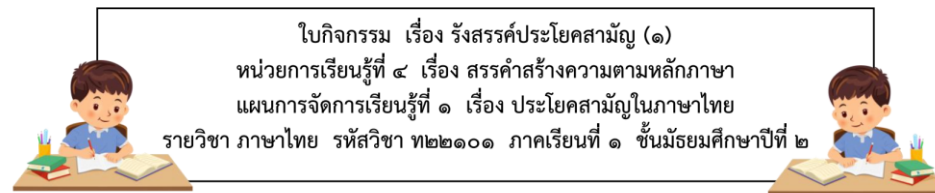

นำเสนอใบกิจกรรม

เรื่อง รังสรรค์ประโยชน์ (๑)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

คำชี้แจง ครูให้นักเรียนแต่งประโยชน์คนละ ๓ ประโยค

ประโยชน์

นามวลี

กริยาวลี

ประโยชน์

นามวลี

กริยาวลี

ประโยชน์

นามวลี

กริยาวลี

กิจกรรม

รังสรรค์ประโยชน์สามัญ

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแต่งประโยคสามัญที่มีกริยาวลีเดียว และ
ประโยคสามัญที่มีหลายกริยาวลี
ลงในใบกิจกรรม เรื่อง รังสรรค์ประโยคสามัญ (๒)
๒. นักเรียนตัวแทนนำเสนอการแต่งประโยคสามัญ

ใบกิจกรรม

เรื่อง รังสรรค์ประโยคสามัญ (๒)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง รังสรรค์ประโยคสามัญ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรคำสร้างความตามหลักภาษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประโยคสามัญในภาษาไทย
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ครูให้นักเรียนแต่งประโยคสามัญที่มีกริยาวลีเดียว และ ประโยคสามัญที่มีหลายกริยาวลี

ประโยคสามัญที่มีกริยาวลีเดียว

.....

ประโยคสามัญที่มีกริยาวลีเดียว

.....

ประโยคสามัญหลายกริยาวลี

.....

ประโยคสามัญหลายกริยาวลี

.....

นำเสนอใบกิจกรรม

เรื่อง รังสรรค์ประโยชน์ (๒)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง รังสรรค์ประโยชน์ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรสร้างคามตามหลักภาษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประโยคสามัญในภาษาไทย
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ครูให้นักเรียนแต่งประโยคสามัญที่มีกริยาวลีเดียว และ ประโยคสามัญที่มีหลายกริยาวลี

ประโยคสามัญที่มีกริยาวลีเดียว

.....

ประโยคสามัญที่มีกริยาวลีเดียว

.....

ประโยคสามัญหลายกริยาวลี

.....

ประโยคสามัญหลายกริยาวลี

.....

กิจกรรมสรุปความรู้

ประโยชน์ในภาษาไทย

ใบกิจกรรม

เรื่อง ประโยคในภาษาไทย

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง ประโยคในภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สร้างสรรค์ความตามหลักภาษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ประโยคสามัญในภาษาไทย
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้เรื่อง ประโยคในภาษาไทย

ประโยค คือ

ส่วนประกอบของประโยค

ประโยคในภาษาไทย

ชนิดของประโยค

ประโยคสามัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ สรรค์สร้างความสำเร็จตามหลักภาษา

ประโยชน์สามัญ ในภาษาไทย

สรุปบทเรียน

ประโยคเป็นข้อความที่สื่อสารเรื่องราว ทำให้รู้ว่าผู้พูดหรือผู้เขียน ต้องการบอกเล่าเรื่องอะไร ประโยคประกอบด้วยวลี ๒ ส่วน เรียกว่า นามวลี ทำหน้าที่เป็นภาคประธาน และกริยาวลี ทำหน้าที่เป็นภาคแสดง

ประโยคสามัญ หรือประโยคพื้นฐาน เป็นประโยคที่มีใจความเดียว ที่ประกอบด้วยนามวลีกับกริยาวลี ไม่มีคำเชื่อมกริยา หรือคำเชื่อมประโยค

สรุปบทเรียน

การศึกษาเรื่องประโยคจะช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์โครงสร้างประโยค และนำไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ประโยคซ้อนในภาษาไทย

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบกิจกรรม เรื่อง ประโยคซ้อนในภาษาไทย
๒. ใบกิจกรรม เรื่อง วิเคราะห์ส่วนประกอบประโยคซ้อน
๓. ใบกิจกรรม เรื่อง สรรค์สร้างประโยคซ้อน

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

